

Jubileumi köszöntő

A SZEGEDI EGYETEMI OKTATÁS JUBILEUMI ÜNNEPÉN MEGBECSÜLÉSEL KÖSZÖNTJÜK A JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM ÉS A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM DOLGOZÓIT, SZÍVBŐL GRATULÁLUNK TUDÓSOKNAK, OKTATÓKNAK, TECHNIKAI DOLGOZÓKNAK, AZ EGYETEMI IFJÚSÁGNAK, AKIK E RANGOS INTÉZMÉNYEK TÁRSADALMI ÉS TUDOMÁNYOS RANGJÁÉRT FÁRADOZNAK.

E JELES ÉVFORDULÓN TISZTELETTEL ÉS ELISMERÉSEL ADÓZUNK AZOKNAK, AKIK A LETÜNT RENDSZER NEHÉZ ÉVEIBEN IS ALAPOZTÁK EGYETEMEINK HALADÓ HAGYOMÁNYAIT; AKIK A SZOCIALISTA FELSZOKTATÁS ALAPJAIT MEGVETETTEK A FELSZABADULÁS UTÁN; AKIK A KOMMUNISTA SZAKEMBERKÉPZÉST

SZOLGÁLJÁK TUDOMÁNYOS, OKTATÓ- ÉS NEVELŐMUNKÁJUKKAL.

A FÉL ÉVSZÁZADOS MÚLT ÉRTEKES HAGYOMÁNYAIRA EMLÉKEZVE, ÚJABB TUDOMÁNYOS ÉS OKTATÁSI SIKEREKET KÍVÁUNK A SZEGEDI EGYETEMEK DOLGOZÓINAK ÉS DIÁKSÁGÁNAK MŰVELJÉK MIND EREDMÉNYESEBBEN A TUDOMÁNYOKAT, ÉRJENEK EL MÉG JOBB EREDMÉNYEKET A SZOCIALISTA ÉRTELMSÉG KIKÉPZÉSEBEN ÉS NEVELÉSEBEN, SAJÁT TEKINTÉLYÜK ERŐSÍTÉSEBEN, SZOCIALIZMUST ÉPÍTŐ NÉPÜNK ÖRÖMÉRE.

**Magyar Szocialista Munkáspárt
Szeged Városi Bizottsága**

Ülést tartott a KISZ Központi Bizottsága

Dr. Horváth István első titkár elnökletével pénteken ülést tartott a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága. A tanácskozáson — amelyen részt vett és felszólalt Kálai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke és Jakab Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője is — elsőként Főcze Lajos, a KISZ Központi Bizottságának titkára ismertette azokat a javaslatokat, amelyeket az ifjúsági szövetség fűz az alkotmány módosításának tervezetéhez. A többi között hangsúlyozta: a KISZ Központi Bizottsága nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy az országgyűlés alkotmánymódosítást előkészítő bizottsága vitára bocsátja az előzetes tervezetet, és figyelembe veszi a társadalmi és tömegszervezetek véleményét. Ez megfelel a szocialista demokrácia szellemének és gyakorlatának.

A KISZ Központi Bizottsága határozatban rögzítette: időszerűnek tartja, hogy hatályos alkotmányunk rendelkezései összhangba kerüljenek a társadalmunkban, állami életünkben bekövetkezett változásokkal, egyetért az alkotmánymódosítás koncepciójával, s abban alkotmányos életünk, a szocialista demokrácia továbbfejlesztését látja.

Az ülésen — dr. Gombár Józsefnek, a KISZ KB tit-

kárának előadása alapján — elfogadták annak a jelentésnek a tervezetét, amelyet az ifjúsági szövetség VIII. kongresszusát megelőzően kapnak kézhez a küldöttek. A jelentés részletesen szól a VII. kongresszus határozatainak teljesítéséről, a fiatalok helyzetéről, s tények, adatok tükrében veszi számba az ifjúsági mozgalom fejlődésének főbb állomásait.

A Központi Bizottság végzetül meghallgatta dr. Vajó Péternek, a KISZ KB titkárának tájékoztatóját az ifjúsági törvényről, s az ezzel kapcsolatos mozgalmi feladatokról.

Oktober 29:

Világtakarékossági nap

A világ takarékpénztárainak 1924-ben tartott első nemzetközi kongresszusán hozott határozat értelmében minden év októberének utolsó munkanapja: **világtakarékossági nap**.

Az idén, mint utolsó teljes munkanapon, október 29-én, pénteken lesz a világtakarékossági nap. Ebből az alkalomból a megyékben, a városokban, a falvakban, az Országos Takarékpénztár, a takarékszövetkezetek, a Hazafias Népfőnt, s más társadalmi szervek közreműködésével különféle rendezvé-

nyeket, ankétokat tartanak, népszerűsítik a takarékoság gondolatát. Néhány OTP-fiókban külön **jutalomsorost** rendeznek a világtakarékossági nap időszakában elhelyezett takarékbetétek tulajdonosai között.

Minden megyében az OTP betétkönyvvel ajándékozza meg az október 28-ról 29-re virradó éjszaka első szülőit. A világtakarékossági napon a posta külön erre az alkalomra készült bélyegzővel látja el a küldeményeket.

három karon erősödött a KISZ pártirányítása. A pártirányítás, amely a két szervezet közötti jó kapcsolat, a jó kölcsönhatás alapján alakult. A pártvezetőségekben szép számmal dolgoznak olyan fiatalok, akik nemrég maguk is aktív KISZ-munkások voltak. A párt végrehajtó bizottságának a választások óta két ifjúsági felelőse van. Az egyetemi pártbizottságban a KISZ-korosztályt hat fiatal párttag képviseli. A végrehajtó bizottság napirenden kívül is gyakran foglalkozik olyan kérdésekkel, melyek a lehető legközelebb kerülnek az ifjúsághoz. (Például a menza, a klubépítés, a KISZ-vezetés személyi kérdései stb.)

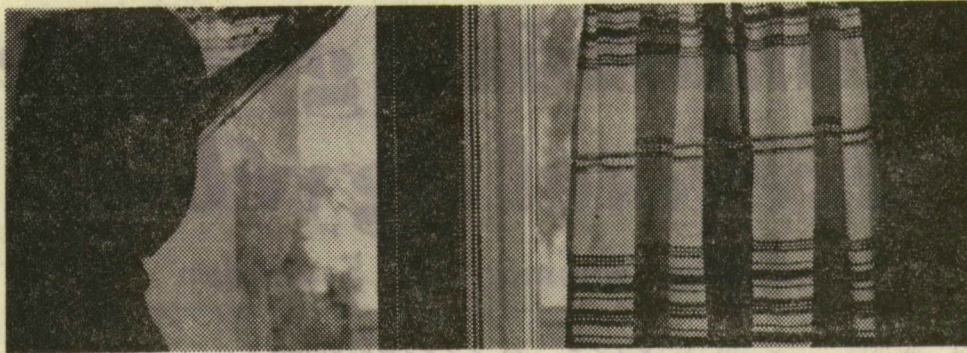
Az állami vezetés munkája során az ifjúságpolitikai határozat szellemében minden fontos kérdésben kéri az érintett hallgatók véleményét, és azt a döntések során figyelembe is veszik. A fiatalok észrevételei alapján már nemegyszer született dékáni intézkedés. Az állami vezetés a hallgatók kérései alapján például lehetővé tette az új egyetemi KISZ-klub építését.

Az intézkedés fontosságát jól jellemzi néhány adat. Az építkezés összesen 2,5 millió forintba kerül, a klub 700 négyzetméter alapterületű lesz. Elhelyezése (a Dugonics téri épület alagsorában) és helyiségeinek száma alapján jelentősége valószínűleg túlnő az egyetemen, minden feltétel adott ahhoz, hogy a város kulturális életének egyik központjává váljon. Ezért most is kérjük a város párt- és tanácsi szerveinek segítségét a klub mielőbbi elkészítéséhez. Hallgatóink lelkes munkáját bizonyítja, hogy az építkezés első nyolc napja során mintegy 12 ezer téglát bontottak ki és tisztítottak meg.

Az ifjúságpolitikai határozat szellemében egyes munkaterületeken jó munkamegosztás ala-

kult ki a KISZ és az illetékes szervek között. Például a diákköri munka, vagy a kulturális tevékenység területén. A KISZ-szervezet végrehajtó bizottsága több, a határozatban felvetett kérdés megoldása érdekében tett sikeres lépéseket. (Például a hallgató házaspárok kollégiumi elhelyezése, a fiatal oktatók lakáshelyzetének javítása.) Az egyes karokon és évfolyamokon a tudományágak sajátosságainak megfelelő, differenciált KISZ-munka bontakozott ki.

Az eredmények mellett azonban számot kell vetni a hiányosságokkal is. A hallgatók sportolási lehetősége mindmáig nem javult, és úgy tűnik, belátható időn belül nem is várható eredmény e téren. Kollégiumi ellátásunk a József Attila Tudományegyetemen az ország többi egyeteméhez viszonyítva meglehetősen rossz. A pártcsoportok és a KISZ-alapszervezetek közti kapcsolat sem javult minden esetben megfelelően. Kevés olyan KISZ-alapszervezeti munkaterv készült, melyből minden tag megismerheti a közvetlenül ráháruló feladatokat. A szervezeti fegyelem sem alakult a változó viszonyoknak megfelelően. A tagok egy részénél a jogok hangoztatása például nem párosul a kötelezettségek elismerésével, azok tudatosulásával. Gondunk tehát bőven akad. Megoldásuk aligha képzelhető el máról holnapra. Hosszú, szívós és kitartó munkára van ehhez szükség. Mindezek figyelembevételével dolgozta ki a párt-, állami és KISZ-vezetés intézkedési tervét, melyek rövid távra szóló intézkedéseket tartalmaznak, és célkitűzéseiket meg is lehet valósítani. A pártbizottság például célul tűzte ki a párttag hallgatók hatékonyabb ideológiai képzésének megszervezését, a hallgatók egyes negatív megnyilvánulásainak, a köztük kialakult nem kívánatos jelen-

Elhagyottak otthona

Állami fiúnevelő intézet, Szeged, Londoni krt. 15. Másfél évvel ezelőtt, amikor itt jártam, tiszta, mosolygós gyermekarcokkal találkoztam. A mosolyhoz azonban mindig párosult valami nagy-nagy szomorúság. Az elhagyottak ösztönös szomorúsága. Várják a vasárnapot, az ünnepnapok remegő bizonytalanságát. Mert bizonytalanság ez, hiszen akit várnak, legtöbbször nem jön el.

Az elhagyottak otthona az idősebbek szemében menhely, az itt lakók Londonnak nevezik.

**VÁLTOZATLAN
KÖLTSÉGVETÉSEL**

rend fogad. Kíváncsi gyerekek fejek bukkannak elő az ebédlőajtóban. Találgatják, kinek az apukája érkezett. S csak akkor húzódnak vissza csalódottan, amikor meglátják, hogy a nevelői szoba felé veszem az útirányt. Kecskés Antalné igazgatónő már hatodik éve dolgozik a Londonban. A változásokról, gondjairól beszélgetünk:

— Költségvetésünk most is ugyanannyi, mint évekkel ezelőtt volt, pedig... — aztán sorolni kezdi a zöldség, gyümölcs, gyerekholmi megváltozott árait. A gyerekek napi ötszöri étkezést kapnak, amit 13 forintos normából kell kifizetni. Ez sem könnyű feladat. Pedig a cél mindenképpen egy: nevezetesen az, hogy az elhagyottak minél gondtalanabbul élhessék gyermekéveiket. Ehhez viszont közös összefogás lenne szükséges, hiszen az otthon költségvetését már rég túlhaladták az évek.

Mégis, miből csinosnak az állami gondozottak, miből telik szemléltetőeszközökre, játékra, labdákra, nyári üdülésre? Az üzemek, a vállalatok, egyes intézmények hozzájárulásából. Az

igazgatónő azonnal sorolni kezdi a szocialista brigádok, a patronálók neveit: Vad János állami díjas fűrómeszter brigádját, az újszegedi kender, a KSZV, a kábelgyár, a ruhagyár szocialista brigádjait, a mártélyi Fürst Sándor termelőszövetkezetet. Fényképek kerülnek elő. Időrendi sorrendben: Romos épület, társadalmi munkában dolgozó nevelők, parkos, három épületből álló üdülő, fürdőmedence, és a gondtalan gyereksereg.

— Nagyon sokat köszönhetünk a mártélyiaknak — jegyzi meg Kecskés Antalné. A tévesz tíz évre átadta nekünk a mártélyi tanya, 345. számú, három helyiségből álló épületét. Az ebédet mindennap kihozták, olcsón kaptunk zöldséget, gyümölcsöt.

— Változott-e másfél év óta a nevelőotthon élete, sikerült-e közelebb hozni egymáshoz az állami gondozottakat és a szülők mellett nevelkedő gyerekeket?

— Az idén már óvodásaink is vannak. Mégpedig azért, hogy minél hamarabb megszokják a várost, az új környezetet. Az intézet gyerekei eddig az iskolában is megkülönböztetettek voltak. Ez évben már vegyes osztályokba járnak, sőt, a ruhagyár is megváltoztattuk. Megszűnt az úgynevezett egyenöltözet. Mindenkinél különböző színű és szabású ruhákat vásároltunk. Ez is azt a célt szolgálja, ne érezzék, hogy intézetiek, s főleg azt ne, hogy elhagyottak.

— Milyen tapasztalataik vannak az intézetben nevelkedett gyerekekről, hogyan sikerül a nevelőknek az érzelmi sérüléseket gyógyítani?

— Mindegyikről felmérést vizsgálókat készítünk, megfigyeljük őket, hogyan reagálnak különböző dolgokra. Ezek alapján megbeszéljük a csoportvezetőkkel a teendőket.

Egy fiókból felmérőlapok kerülnek elő. Szűrőpróbaszerűen kivesztek néhányat. „Idült alkoholista szülők, 60 körüli apa, részeges anya” — olvasom az első sort. Aztán még megtudom, hogy a 6 éves Zoli remegve várja a szülőket, akik ugyan látogatják, de öt percnél tovább még soha nem maradtak nála. Ezért sértődött, védelmet keres, és tele van szeretetvágygal. Egy másik lap agresszív, durva kisfiút mutat be. Az igazgatónő elmeséli agresszivitásának okait.

**MIÉRT
HAZUDNAK
A FELNŐTTEK?**

Egy más-sik történet még szomorúbb és elgondolkasztóbb. A kisfiú húsvétkor került az intézetbe. Miután az édesanyja eldobta magát, nevelőszülőknél élt. Egy látogatáskor az anya azt mondta a fiának: „Nem hoztam neked semmit, mert nincs pénzem. Meghalt a testvéred, és sokba került a temetés!” A gyerek sajnálta nővérét, és talán meg is bocsátott az édesanyjának. Egyszer aztán nem tudni, mi történt Sanyival. Félrehúzódt, napokig sirdogált az egyik sarokban. Egy sétán bökte ki, amikor megszorította a nevelőnő kezét, és azt kérdezte tőle: „miért hazudnak a felnőttek?” Mint kiderült, a villamosból látta édesanyját, aki azzal a testvérével sietett az utca forgatagában, aki korábban „meghalt”. Sanyit ezután többé nem lehetett meggyőzni a felnőttek igazmondásáról.

**SZÜLŐI
FELELŐSSÉG**

Amikor belép az igazgatói szobába, zavartan végigsimítja szőke haját, és mesélni kezd a nyárról. Barátja, Tibi, amikor megkérdezem tőle, mi szeretne lenni, csak így válaszol: bácsi. Ő még nem ábrándult ki a felnőttekből, ő még nem csalódott a bácsikban.

Mindegyik gyereknek takarékbetétkönyve van. Gyűjtik az 1–2 forintokat, hogy azon majd álmaikat megvásárolhassák. Van, aki édesapát, édesanyját vásárolna legszívesebben.

Csak azt tudnám, hogyan lehetne felkelteni a szülő felelősségérzését ezekben az emberekben. Mert Dezsőnek, Sanyinak, Tibinek élnék a szülei valahol, mégis állami gondozásba kerültek. Ezek a fiúk a szülői ház meletti soha nem érezték. Soha nem aludtak el a nagy kerek erdőből mesélő édesanya ölében. Pedig nem tehetnek arról, hogy világra jöttek. Leginkább arról nem, hogy véletlenül. Örökös mottóként visszatérő gondolat, hogy ezek a gyerekek csak azért élnek, mert egy nő megkívánt egy férfit, és a nő számításból vagy butaságból megszülette gyereket. Mit tegyen vele? A férfi elhagyta, a gyereket meg nem ölheti — az emberölést törvény bünteti. De eldobhatja magától. A gyerek elhagyását nem bünteti törvény!

Az elhagyottak pedig akkor is várják a vasárnapot, az ünnepnapok remegő bizonytalanságát, ha tudják is, akit várnak, soha nem jön.

Dr. Vastagh Pál,
a JATE KISZ-bizottságának titkára

Bagaméry László